

PROGRAMSKE USMERITVE IRSD ZA LETO 2008

I. SPLOŠNO

II. POROČILO O DELU INŠPEKTORATA RS ZA DELO ZA LETO 2007

III. USMERJENE AKCIJE NADZORA S PODROČJA DELOVNIH RAZMERIJ IN S PODROČJA VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU

IV. USMERITVE ZA DELO INŠPEKTORJEV ZA SOCIALNE ZADEVE

V. INFORMATIKA

VI. IZOBRAŽEVANJE, STROKOVNO IZPOPOLNJEVANJE IN DODATNO USPOSABLJANJE USLUŽBENCEV INŠPEKTORATA RS ZA DELO

VII. CILJI IN PRIPOROČILA ZA NADALJNJE DELO

I. SPLOŠNO

V času predsedovanja Republike Slovenije bo tudi Inšpektorat RS za delo organiziral **sestaneke Odbora glavnih inšpektorjev za delo**. Plenarno zasedanje je predvideno v dneh od 10. do 11.3.2008. Tematski dan sestanka bo posvečen **staranju delovne populacije**.

Staranje prebivalstva je proces, s katerim se soočajo vse evropske države in tudi Slovenija pri tem ni izjema. V izrazitejši obliki se je pojavilo v dvajsetem stoletju. Prebivalstvo Slovenije se po svojih demografskih značilnostih ne razlikuje od prebivalcev drugih razvitih držav EU. Zaskrbljujoč je izraziti trend zmanjševanja rodnosti, ki bo vodil do še bolj intenzivnega procesa staranja prebivalstva. V obdobju 1995 do 2004 se je število delavcev v EU v starostni skupini 55-64 let povečalo za 16% medtem, ko se je v enakem obdobju število delavcev v starostni skupini 15-24 let povečalo le za 2%. Bistvena razlika v demografski strukturi zaposlenih med Slovenijo in EU je ta, da v Sloveniji delavci v starostni strukturi 15-24 let predstavljajo 6,1 % vse delovne sile, v EU pa 11 %.

Dodatna pozornost bo na sestanku namenjena oceni tveganja oz. načinu, kako naj le-ta opredeljuje staranje delovne populacije. Ocena tveganja je pomemben dokument, v katerem delodajalec opredeli tveganja na delovnem mestu, natančno opredeli ukrepe pa tudi roke za odpravo tveganj. Raziskava Inšpektorata Republike Slovenije za delo, ki bo predstavljena na sestanku, je pokazala, da velika večina slovenskih delodajalcev že čuti problematiko staranja. Spodbudno je, da je večina delodajalcev izrazila mnenje, da so na tem področju potrebne spremembe kulturnih navad vseh zaposlenih. Svoje izkušnje na tem področju bodo prikazali strokovnjaki iz Slovenije ter nekaterih drugih držav članic EU – Avstrije, Finske, Portugalske in Nemčije. Predstavljena bodo tudi stališča Evropske Agencije za varnost in zdravje iz Bilbao. Ocenjujemo, da bo obravnava te problematike prispevala, da bodo delodajalci na prostoru EU na enoten način pristopili k zagotavljanju večje varnosti in zdravja pri delu starejše delovne sile.

Inšpektorat RS za delo bo v letu 2008 na podlagi 1. člena Zakona o inšpekciji dela (Uradni list RS, št. 38/94, 32/97 in 36/2000) opravljal **redne naloge inšpekcijskega nadzorstva** nad izvajanjem zakonov, drugih predpisov, kolektivnih pogodb in splošnih aktov, ki urejajo delovna razmerja, plače in druge prejemke iz delovnega razmerja, zaposlovanje delavcev doma in v tujini, sodelovanje delavcev pri upravljanju, stavke ter varnost in zdravje pri delu ter opravljal inšpekcijsko nadzorstvo tudi nad izvajanjem predpisov, ki to izrecno določajo.

Pripravljene bodo različne akcije nadzoratako s področja delovnih razmerij kot tudi s področja varnosti in zdravja pri delu, ki bodo usmerjene bodisi na posamezno skupino subjektov nadzora oziroma v izvajanje predpisov v določeni dejavnosti. Z izvajanjem nadzora bomo poskušali oceniti trenutno stanje na posameznih področjih, istočasno pa so ugotovitve inšpektorjev lahko pomemben prispevek pri oblikovanju novih predpisov. Usmerjene akcije bodo organizirane na področjih, kjer smo v preteklem času ugotovili večje število kršitev oziroma subjekti nadzora že dalj časa niso bili nadzorovani.

Inšpektorat bo v letu 2008 dajal delodajalcem in delavcem **strokovno pomoč** v zvezi z uresničevanjem zakonov in drugih predpisov, kolektivnih pogodb ter splošnih aktov iz svoje pristojnosti. Strokovno pomoč bomo nudili tudi po elektronski poti, kar v praksi pomeni prijaznejšo upravo za potencialne uporabnike. Ravno tako bomo prihodnjem letu **sodelovali z drugimi inšpekcijami, z zavodi, pristojnimi za zaposlovanje, z zavodi za zdravstveno zavarovanje ter za pokojninsko in invalidsko zavarovanje kot tudi s sindikalnimi oziroma strokovnimi združenji delavcev in združenji delodajalcev ter ostalimi strokovnjaki s področja dela**.

Sodelovali bomo tudi pri pripravi podzakonskih predpisov s sodelovanjem v raznih resornih in delovnih skupinah.

Inšpektorat RS za delo bo v letu 2008 izvajal tudi obveznost glede nadzora izvajanja **usposabljanja koordinatorjev** za varnost in zdravje pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih ter organizacije in izvajanja **preverjanja znanja koordinatorjev** za pridobitev potrdila o strokovni usposobljenosti.

Tudi v letu 2008 bomo organizirali **posebno konferenco**, s katerimi nekaj zadnjih let želimo širšo strokovno javnost opozoriti na določeno tematiko in morda delodajalce spodbuditi k ustreznim rešitvam različnih vprašanj. Tematski sklop bo tokrat namenjen nadlegovanju in trpinčenju na delovnem mestu.

Ustrezno pozornost bomo tudi v nadaljevanju posvečali **vsebinam na spletni strani**, tako da bodo potencialnim uporabnikom na čim bolj jasn in razumljiv način predstavljene informacije o delu inšpektorata.

Pomemben del nalog bo vezan tudi na delo Inšpektorata RS z delo kot **prekrškovnega organa**.

Za potrebe organa bodo načrtovani in vodeni postopki ter opravljene tudi analize, poročila in drugi dokumenti s področja financ, kadrovskega področja in druge obveznosti s področja upravljanja s človeškimi viri.

II. POROČILO O DELU INŠPEKTORATA RS ZA DELO ZA LETO 2007

Inšpektorat RS za delo bo na podlagi 5. člena Zakona o inšpekciji dela predložil resornemu ministrstvu **poročilo o svojem delu za preteklo koledarsko leto.**

III. USMERJENE AKCIJE NADZORA S PODROČJA DELOVNIH RAZMERIJ IN S PODROČJA VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU

V letu 2008 bodo inšpektorji za delo izvajali različne usmerjene akcije nadzora nad izvajanjem zakonov in drugih predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu ter s področja delovnih razmerij. Namen in kratka vsebina akcij sta predstavljena v nadaljevanju.

A. USMERJENE AKCIJE, KI SE BODO IZVAJALE NA OBEH PODROČJIH NADZORA:

1. Akcija nadzora nad izvajanjem delovnopravne zakonodaje in predpisov o varnosti in zdravju pri delu v zvezi z zadovoljstvom delavcev pri delu

Glede na to, da bo v letu 2008 potekala VI. Konferenca Inšpektorata RS za delo, in sicer z naslovom Nadlegovanje in trpinčenje na delovnem mestu, bomo v začetku leta pri različnih delodajalcih po Sloveniji v ta namen izvedli poostren nadzor, in sicer tako na področju nadzora delovnih razmerij kot na področju nadzora varnosti in zdravja pri delu.

Pri izvajanju akcije na področju nadzora delovnih razmerij bomo posebno pozornost namenili spoštovanju določb, ki ureja prepoved vseh načinov diskriminacije, trpinčenja in viktimizacije na delovnem mestu (določbe Zakona o delovnih razmerjih (v nad. ZDR) in Zakona o uresničevanju načela enakega obravnavanja).

Z vidika namena akcije bomo posebno pozornost namenili še izvajanju določb ZDR, ki urejajo sklepanje in prenehanje (zlasti število in razlogi) pogodb o zaposlitvi, spoštovanje obveznosti delodajalca do delavca v času trajanja delovnega razmerja (s posebnim poudarkom na obveznosti varovanja delavčeve osebnosti in varovanja dostojanstva delavca pri delu), sklepanje pogodb o zaposlitvi za določen čas in pogodb o zaposlitvi s krajšim delovnim časom), institutov, ki lahko neposredno ali posredno nakazujejo na diskriminacijo na delovnem mestu (poskusno delo, plačilo za delo, delovni čas – v povezavi z evidencami na področju dela, nočno delo, zagotavljanje odmorov in počitkov, letni dopust, zagotavljanje pravice do izobraževanja delavcem, določbe o disciplinski odgovornosti, zagotavljanje posebnega varstva nekaterim kategorijam delavcev, položaj delavcev, napotenih na delo v Slovenijo, in delo otrok, vajencev, dijakov in študentov). Nadalje bomo v okviru akcije preverili spoštovanje določb Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih v zvezi s starševskim dopustom in pravico do dela s krajšim delovnim časom iz naslova starševstva. Glede na to, da v letu 2008 ne bomo izvajali posebne akcije v zvezi z zaposlovanjem invalidov, bomo v okviru te akcije v zvezi z zaposlovanjem invalidov še preverili spoštovanje določb Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov glede prepovedi diskriminacije, v zvezi z zagotavljanjem ustreznega dela delavcem s statusom invalida in odpovedjo pogodbe o zaposlitvi invalidom, v zvezi z zagotavljanjem zaščitne in podporne zaposlitve delavcem invalidom in v zvezi z načinom usklajevanja plač invalidom ter spoštovanje določb Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju v zvezi z zagotavljanjem pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja delovnim invalidom.

S področja varnosti in zdravja pri delu bo nadzor potekal v zvezi z dejavniki, ki na tem področju vplivajo na zadovoljstvo delavcev pri delu in tako lahko posledično prihaja do trpinčenja in diskriminacije na delovnem mestu. Pozornost pri nadzoru bo namenjena poleg zagotavljanja osnovnih varnostnih zahtev (usposabljanje, zdravstveni pregledi, delovna oprema in delovno okolje) predvsem vsebini ocene tveganja in sicer glede opredeljevanja in ocenjevanja tistih dejavnikov, ki se pojavljajo pri izvajanju delovnega procesa in opredeljujejo razmerje delavca do delovnega mesta (odvisnost od standardov dela, odvisnost od navodil, motiviranost, ergonomska ureditev delovnega mesta), psihološke dejavnike (intenzivnost, monotonija, osamljenost, konfliktni odnosi, visoke zahteve, nadzor nad delom) ter organizacijo dela (učinkovitost sistema vodenja, načrtovanje postopkov varovanja, tveganja ki jih povzročajo druge osebe).

2. Akcija nadzora nad izvajanjem delovnopravne zakonodaje in predpisov o varnosti in zdravju pri delu na premičnih in začasnih gradbiščih

Dejavnost gradbeništva in tudi druge dejavnosti, ki so pogosto prisotne na začasnih in premičnih deloviščih (to so predvsem gradbišča), so nedvomno dejavnosti z največjim tveganjem glede nezgod in v posledici poškodb pri delu. Kljub temu, da vsako leto dvakrat izvedemo poostren nadzor na gradbiščih, ugotovljeno stanje nikakor ne kaže izboljšanja ampak se že nekaj let slabša. Tako je bilo npr. v letu 2007 na gradbiščih kar 16 smrtnih primerov,

kar je več kot v kar nekaj zadnjih letih. Zato bo tudi v letu 2008 v dveh obdobjih izveden na gradbiščih poostren nadzor ter v primerih, ko bodo ugotovljene morebitne nepravilnosti ali pomanjkljivosti, dosledno in najstrožje ukrepano.

Ker je varnost na gradbiščih v določeni meri povezana z izdelavo varnostnega načrta in koordinacijo del na gradbišču, bomo več pozornosti namenili prav izdelavi oz. vsebini varnostnega načrta ter njegovi uporabi v konkretnih primerih. Ker ugotavljamo, da so varnostni načrti preobsežni in da v pretežni meri vsebujejo splošne in že v predpisih opredeljene zahteve in ukrepe, ne pa natančnih in konkretnih rešitev za zagotavljanje varnosti in zdravja v dejanskih razmerah, ki se pojavljajo na določenem gradbišču, bomo predlagali tudi spremembo predpisa, ki zahteve glede varnostnega načrta predpisuje.

Med izvajanjem akcije bomo na področju delovnih razmerij pozornost usmerili v zakonitost zaposlovanja in dela slovenskih državljanov in tujcev (to je državljanov držav članic EU, EGP in tretjih držav), opravljanje dela na podlagi pogodb civilnega prava ob obstoju elementov delovnega razmerja, začasno in občasno delo dijakov in študentov, izvajanje instituta zagotavljanja dela delavcu drugemu uporabniku, zagotavljanje posebnega varstva delavcev, mlajših od 18 let, invalidov in starejših delavcev in zagotavljanje enakega obravnavanja.

Usmerjena akcija s področja varnosti in zdravja pri delu na gradbiščih bo namenjena tudi temu, da delodajalci namenijo več pozornosti izvajanju in nadzoru nad izvajanjem preventivnih varnostnih ukrepov, s čimer bi se zmanjšalo število nezgod pri delu, zlasti težjih in smrtnih. Poseben poudarek pri nadzoru bo namenjen izdelavi varnostnega načrta v fazi projektiranja in kasneje pri izvajanju koordinacije v fazi izvajanja del, prav tako pa bomo preverjali zlasti zagotavljanje predvidenih zahtev in ukrepov glede varovanja pred padci z višine ali v globino, zagotavljanje in uporabo osebnih varovalnih sredstev in opreme ter zagotavljanje drugih osnovnih predpisanih zahtev s področja varnosti in zdravja pri delu.

3. Akcija nadzora nad izvajanjem delovnopravne zakonodaje in predpisov o varnosti in zdravju pri delu pri delodajalcih, ki se ukvarjajo z računalništvom

Pri delodajalcih, ki se ukvarjajo z računalništvom (pri čemer so mišljeni predvsem delodajalci, ki se ukvarjajo s programiranjem ter vzdrževanjem programov) bomo usmerjeno akcijo izvajali prvič. Akcijo bomo izvajali z namenom, da pridobimo sliko stanja izvajanja delovnopravne zakonodaje in predpisov o varnosti in zdravju pri delu pri obravnavanih delodajalcih.

Pri izvajanju akcije bomo na področju delovnih razmerij posebno pozornost namenili izvajanju določb delovnopravne zakonodaje, ki urejajo splošni akt oz. izjavo o varnosti (če gre za manjše delodajalce), zakonitost zaposlovanja in dela državljanov Republike Slovenije in tujcev (to je državljanov držav članic EU ter EGP in tretjih držav), prepoved sklepanja pogodb civilnega prava ob obstoju elementov delovnega razmerja, opravljanje začasnega in občasnega dela dijakov in študentov ter opravljanje dela vajencev, dijakov in študentov v okviru izobraževalnih programov, delovni čas, odmori in počitke, posebno varstvo delavcev, mlajših od 18 let, vodenje evidenc na področju dela, enako obravnavanje ter plačilo za delo.

Z namenom ugotavljanja dejanskih varnostnih in zdravstvenih razmer pa bodo inšpektorji s področja varnosti in zdravja pri delu ugotavljali zlasti spoštovanje zakonskih določil v zvezi z ocenjevanjem tveganj, zdravstvenimi pregledi, usposabljanjem za varno delo, škodljivostmi delovnega okolja (prostorske zahteve, osvetljenost, bleščanje, hrup, toplotne razmere, sevanja) s poudarkom na ergonomiji oz. urejenosti delovnega mesta (slikovni zasloni, tipkovnice, delovne mize, delovni stoli), po potrebi pa tudi v zvezi z ostalimi dejavniki, za katere bi se izkazalo, da vplivajo na varno in zdravo delo.

4. Akcija nadzora nad izvajanjem delovnopravne zakonodaje in predpisov o varnosti in zdravju pri delu pri delodajalcih, ki zaposlujejo oz. omogočajo delo tujcev

Glede na to, da se je 3. decembra 2007 pričela uporabljati novela Zakona o zaposlovanju in delu tujcev (ZZDT-B, objavljena v Uradnem listu RS, št. 52/2007), bomo v letu 2008 opravili poostren nadzor pri delodajalcih, ki zaposlujejo oz. omogočajo delo tujcev.

Pri izvajanju akcije na področju nadzora delovnih razmerij bomo posebno pozornost namenili izvajanju te novele in izvajanju določb delovnopravne zakonodaje, ki urejajo splošni akt oz. izjavo o varnosti (če gre za manjše delodajalce), zakonitost zaposlovanja in dela državljanov Republike Slovenije, državljanov EU ter EGP in državljanov tretjih držav (vključno z izpolnjevanjem pogojev za opravljanje dela), izvajanje instituta zagotavljanja dela delavcu drugemu uporabniku, prepoved sklepanja pogodb civilnega prava ob obstoju elementov delovnega razmerja, posebno varstvo delavcev, mlajših od 18 let, opravljanje začasnega in občasnega dela dijakov in študentov, vodenje evidenc na področju dela ter zagotavljanje pravic napotenim delavci.

V zvezi z varnim in zdravim delom je izjava o varnosti z oceno tveganja tisti interni akt delodajalca, ki mora biti vodilo pri ugotavljanju delovnih razmer in delovnih pogojev vseh delavcev, med katere sodijo tudi delavci tujci.

Vsekakor bo potrebno izvesti nadzor nad dokumentacijo v zvezi z zdravstveno delazmožnostjo tujih delavcev, zagotavljanjem ustreznih delovnih pogojev, varne delovne opreme, morebitne nezagotovitve ter neuporabe osebne varovalne opreme ter zagotavljanja usposabljanja za varno delo, še posebno, da je program usposabljanja dejansko prilagojen značilnostim konkretnih delovnih mest. Poleg navedenih dejavnikov varnega in zdravega dela pa bodo vsekakor nadzorovani tudi tisti dejavniki, za katere se bo pri posameznih delodajalcih v določeni dejavnosti izkazalo, da tudi pomembneje vplivajo na delavčevo varnost in zdravje.

5. Akcija nadzora nad izvajanjem delovnopravne zakonodaje in predpisov o varnosti in zdravju pri delu pri delodajalcih, ki se ukvarjajo z dejavnostjo proizvodnje kovin in kovinskih izdelkov

Na področju nadzora delovnih razmerij bomo pri delodajalcih, ki se ukvarjajo s proizvodnjo kovin in kovinskih izdelkov, posebno pozornost namenili izvajanju določb delovnopravne zakonodaje, ki urejajo splošni akt oz. izjavo o varnosti (če gre za manjše delodajalce), zakonitost zaposlovanja in dela državljanov Republike Slovenije, državljanov EU in EGP ter državljanov 3. držav (vključno z izpolnjevanjem pogojev za opravljanje dela), novo zaposlovanje, izvajanje instituta zagotavljanja dela delavcu drugemu uporabniku, prepoved sklepanja pogodb civilnega prava ob obstoju elementov delovnega razmerja, opravljanje dela vajencev, dijakov in študentov v okviru izobraževalnih programov, delovni čas, odmore in počitke, letni dopusti, posebno varstvo delavcev, mlajših od 18 let, varstvo varovanih kategorij delavcev (zlasti invalide in starejše delavce), opravljanje začasnega in občasnega dela dijakov in študentov, vodenje evidenc na področju dela, enako obravnavanje in plačilo za delo.

Omenjena dejavnost se po ugotovljenih nepravilnostih s področja varnosti in zdravja pri delu uvršča med tiste, pri katerih se vsako leto ugotavlja največ kršitev. Tako se bo pri inšpekcijskih nadzorih ugotavljalo spoštovanje predpisov predvsem v zvezi z izvajanjem preventivnih zdravstvenih pregledov, postopkom ocenjevanja tveganj ter vsebini izdane dokumentacije, usposabljanjem delavcev za varno delo, pregledom in preizkusom delovne opreme, pregledom in meritvam električnih inštalacij in izvajanjem preiskav škodljivosti delovnega okolja. Posebna pozornost pa bo usmerjena ugotavljanju nepravilnosti glede delovne opreme, ki se uporablja v proizvodnem procesu. Tudi zato, ker se v tej dejavnosti ugotavlja, da je prav delovna oprema, ki se uporablja pri delu, med pogostejšimi razlogi za nastanek nezgod pri delu ter nevarnih pojavov, ki do nezgode lahko privedejo.

B. USMERJENE AKCIJE S PODROČJA NADZORA DELOVNIH RAZMERIJ:

1. Akcija nadzora nad izvajanjem delovnopravne zakonodaje v veterinarski dejavnosti

Glede na to, da v veterinarski dejavnosti usmerjene akcije že nekaj let nismo izvajali in ob dejstvu, da se je v letu 2005 spremenila tudi zakonodaja na tem področju, smo se odločili, da bomo na področju delovnih razmerij v letu 2008 opravili bomo usmerjeno akcijo. Ob upoštevanju določb posebnega zakona bomo pri izvajanju akcije pozornost namenili določbam delovnopravne zakonodaje, ki urejajo splošni akt oz. izjavo o varnosti, zakonitost zaposlovanja (vključno z izpolnjevanjem pogojev za opravljanje dela), prepoved sklepanja pogodb civilnega prava ob obstoju elementov delovnega razmerja, delovni čas, odmore in počitke, vodenje evidenc na področju dela, enako obravnavanje ter plačilo za delo.

2. Akcija nadzora nad izvajanjem delovnopravne zakonodaje v zobozdravstveni dejavnosti

V zobozdravstveni dejavnosti smo usmerjeno akcijo izvedli že v letu 2003, vendar ker na Inšpektorat RS za delo prejmemo kar nekaj prijav, ki se nanašajo na domnevne kršitve delovnopravne zakonodaje v tej dejavnosti, smo se odločili, da bomo izvajali predmetno akcijo tudi v letu 2008, in sicer na področju delovnih razmerij. Med izvajanjem akcije bomo posebno pozornost namenili določbam delovnopravne zakonodaje (ob upoštevanju določb posebnih predpisov), ki urejajo splošni akt oz. izjavo o varnosti (če gre za manjše delodajalce), zaposlovanje in delo državljanov Republike Slovenije in tujcev (to je državljanov držav članic EU in tretjih držav), prepoved sklepanja pogodb civilnega prava ob obstoju elementov delovnega razmerja, delovni čas, odmore in počitke, vodenje evidenc na področju dela ter enako obravnavanje.

3. Akcija nadzora nad izvajanjem delovnopravne zakonodaje v vzgojno-izobraževalnem procesu (osnovne ter srednje šole)

V okviru akcije nadzora nad izvajanjem delovnopravne zakonodaje v vzgojno-izobraževalnem procesu bodo inšpektorji za delo s področja nadzora delovnih razmerij na osnovnih ter srednjih šolah preverili, ali ti delodajalci zlasti pri zaposlovanju strokovnega kadra spoštujejo določbe delovnopravne ter področne zakonodaje (zlasti ZOFVI), ki se nanaša na zaposlovanje (s poudarkom na spoštovanju določb v zvezi z zaposlovanjem za določen čas), delovni čas, delo preko polnega delovnega časa, odmore in počitke, letni dopusti, varovane kategorije ter enako obravnavanje.

Pri delodajalcih, pri katerih bomo opravili nadzore, bomo tudi preverili, na kakšen način imajo zagotovljeno šolsko prehrano - zlasti v smislu, ali jo izvajajo šole same, ali pa jo izvajajo zasebni delodajalci (npr. samostojni podjetniki posamezniki, posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost, pravne osebe) na podlagi sklenjene koncesije. V primeru, da imajo šole v šolski prehrani zaposlene svoje delavce, je potrebno v zvezi z njimi opraviti nadzor po predhodno navedenih institutih.

C. USMERJENE AKCIJE S PODROČJA NADZORA VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU

1. Akcija nadzora nad izvajanjem predpisov o varnosti in zdravju pri delu v zvezi z Izjavo o varnosti z oceno tveganja

Na Inšpektoratu RS za delo ugotavljamo, da velika večina delodajalcev Izjavo o varnosti z oceno tveganj sicer ima, vendar pa ta dokument še vedno v mnogih primerih nima tiste vloge, ki bi jo v skladu s predvidevanji evropskih usmeritev in tudi namenom zakonodajalca morala imeti. Problematika je praviloma obratno sorazmerna z velikostjo delodajalca, kar pomeni, da so najbolj problematični manjši delodajalci. Ker se z enako problematiko soočajo tudi v drugih državah EU, bo v letu 2008 tudi na nivoju držav članic v okviru aktivnosti SLIC oz. njegovih delovnih teles, posvečeno tej problematiki več pozornosti. Pri nas se bomo na to problematiko odzvali s posebej organizirano in usmerjeno akcijo.

2. Akcija nadzora nad izvajanjem predpisov o varnosti in zdravju pri delu v zvezi s prijavljanjem delovnih nezgod, nevarnih pojavov in poklicnih bolezni

Obveznost delodajalca v zvezi s prijavljanjem nezgod pri delu Inšpektoratu RS za delo je ena od pomembnih obveznosti delodajalca, na osnovi katere inšpektorat tudi planira svoje prihodnje aktivnosti. Ugotavljamo, da delodajalci vedno bolj spoštujejo zakonsko zahtevo po prijavljanju delovnih nezgod, vendar le-te še vedno ne prijavljajo dosledno. Zato bomo tudi v letu 2008 nadaljevali z izvajanjem poostrenega nadzora glede prijavljanja nezgod pri delu, kar bo še posebej veljalo za tiste, za katere bomo ocenili, da bi lahko pomenile hujšo prizadetost delavca. Akcija naj bi potekala skozi vse leto in z intenzivnostjo, ki bo odvisna od obsega ugotovljenih kršitev.

3. Akcija nadzora nad izvajanjem predpisov o varnosti in zdravju pri delu pri delodajalcih, izbranih na osnovi metodologije naključnih števil – reprezentativni vzorec

Inšpektorat RS za delo ugotavlja, da pri velikem številu pravnih subjektov v Republiki Sloveniji še ni bil nikoli opravljen inšpekcijski nadzor s področja, za katerega smo pristojni. V ta namen smo pričeli izvajati inšpekcijske nadzore na podlagi naključnega vzorca, v katerega je vsako leto vključenih preko 1000 delodajalcev. Pri nadzoru ugotavljamo predvsem spoštovanje določil zakonodaje glede dejavnikov, ki odločilno vplivajo na varno in zdravo delo. Rezultati predstavljajo enega od pomembnih pokazateljev stanja na področju zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu, iz katerega je razvidno, v kolikšni meri in kako kvalitetno delodajalci izpolnjujejo predpisane zahteve in ukrepe iz tega področja. Inšpekcijski nadzori pri naključno izbranih delodajalcih so nam tudi v veliko pomoč pri ugotavljanju splošnih varnostnih razmer pri delodajalcih. Tovrstni nadzori se bodo tako izvajali tudi v letu 2008.

4. Akcija nadzora organizacij s pridobljenim dovoljenjem za delo

Za opravljanje posameznih strokovnih nalog s področja varnosti in zdravja pri delu s strani zunanjih organizacij morajo le ti pridobiti dovoljenje s strani Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve. Ker inšpektorji pri svojih nadzorih ugotavljajo, da organizacije oz. subjekti s pridobljenim dovoljenjem v vseh primerih za delodajalca ne opravljajo nalog na način in skladno s pogoji, pod katerimi so dovoljenje za delo dejansko pridobili, včasih celo nestrokovno, je že v letu 2007 pri teh subjektih potekalo inšpekcijsko nadzorstvo. Posebej so bili izpostavljeni tisti, za katere je bilo pri delodajalcih ugotovljeno, da je opravljeno delo dejansko nestrokovno oz. so bile na Inšpektorat RS za delo podane pripombe na njihovo delo. Ker je strokovno delo teh subjektov za področje varnosti in zdravja pri delodajalcih zelo pomembno, bomo tak nadzor nadaljevali tudi v letu 2008 in sicer skozi celotno leto. Sledili bomo ugotovitvam posameznih inšpekcijskih nadzorov pri delodajalcih ter v primerih ugotovljenih nepravilnosti, ki bodo posledica neustreznega dela zunanjih subjektov z dovoljenjem za delo, opravili inšpekcijski nadzor tudi pri teh subjektih. Ugotavljalo se bo zlasti ali ti subjekti še izpolnjujejo pogoje, na osnovi katerih so pridobili dovoljenje za delo, zlasti glede kadrovskih pogojev in tehnične opreme ter ali izvajajo svoje storitve skladno z zahtevanimi metodami in postopki ter skladno s stroko varnosti in zdravja pri delu.

5. Akcija nadzora nad izvajanjem predpisov o varnosti in zdravju pri delu v zvezi z odstranjevanjem azbesta

Akcija v zvezi z zagotavljanjem varnosti in zdravja pri odstranjevanju azbesta je v sklopu evropske akcije odstranjevanja azbesta potekala že v letu 2006 in tudi v letu 2007. Vključevala je tudi preventivni namen seznaitve delodajalcev in delavcev s praktičnimi smernicami o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti azbestu pri delu, ki jih je pripravila delovna skupina SLIC-a v Luksemburgu. Ocenjujemo, da je potrebno s tovrstnim nadzorom nadaljevati tudi v letu 2008, saj menimo, da je problematika azbesta še kako aktualna ter da morajo biti ustrezno nadzorovani in tudi obveščeni o nevarnostih vsi delodajalci, ki izvajajo odstranjevanje azbesta. Enako pa velja tudi za delavce, ki pri svojem delu lahko prihajajo v stik z azbestom.

6. Akcija nadzora nad izvajanjem predpisov o varnosti in zdravju pri delu delavcev izpostavljenih stirenu

Akcija se je začela izvajati že v letu 2007 vendar se bo zaradi obsežnosti nadaljevala tudi v letu 2008. Namen akcije je ugotoviti izpostavljenost delavcev stirenu pri njegovi uporabi v različnih dejavnostih in kakšno je zagotavljanje varnostnih ukrepov. V akciji se bo preverjalo ali delodajalci izpostavljenost stirenu obravnavajo kot posebno nevarnost oz. škodljivost, ali so na podlagi opravljene ocene tveganja določili potrebne varnostne ukrepe, ali so v oceni tveganja opredelili delovna mesta, kjer se bo izvajal biološki monitoring na stiren, v kakšni periodiki in po kakšnem postopku se bo le-ta izvajal in ali se je biološki monitoring že kdaj izvajali. Preverjalo se bo tudi ali so delavci seznanjeni z nevarnimi lastnostmi stirena, ali so koncentracije na posameznih delovnih mestih v predpisanih mejah, ki znaša **86 mg/m³ oz. 20 ppm**, kakšno osebno varovalno opremo delavci uporabljajo pri delu in kako pogosto jo uporabljajo, saj je potrebno upoštevati, da se učinek na centralni živčni sistem začne pojavljati v območju od **210 - 840 mg/m³ (50-200 ppm)** in pri koncentracijah, ki presegajo **840 mg/m³ (200 ppm)** je bilo najdeno izrazito poslabšanje reakcijskega časa in telesnega ravnotežja.

7. Akcija nadzora nad izvajanjem predpisov o varnosti in zdravju pri delu v zvezi z zagotavljanjem varnosti pred nevarnostjo električnega toka

Akcija je bila načrtovana ob koncu leta 2007, vendar ni bila izvedena zaradi izvedbe nekaterih drugih sicer nenačrtovanih akcij, ki jih je bilo potrebno izvesti v istem obdobju. Iz tega razloga bo tako izvedba predstavljena v letu 2008. Pozornost pri izvedbi akcije bo tako namenjena doslednemu spoštovanju zakonskih zahtev glede nevarnosti, ki jo predstavlja električni tok. Poudarek bo dan predvsem zagotavljanju varnostnih zahtev in ukrepov pri delih na napravah in opremi nizke in visoke napetosti. Pomembno je, da so te nevarnosti ustrezno obravnavane, še posebno s stališča preventive, kar pomeni, da morajo delodajalci v ta namen izvajati primerne organizacijske ukrepe ter stalno pripravljati in izdajati z zakonom opredeljeno dokumentacijo. Dosledno spoštovanje zakonskih zahtev v zvezi s tem, tako s strani delodajalcev kot s strani delavcev, je vsekakor pogoj, ki zmanjšuje nevarnosti glede električnega toka na najmanjšo možno raven.

8. Akcija nadzora nad izvajanjem predpisov o varnosti in zdravju pri delu v zvezi z izpolnjevanjem ergonomskih zahtev

Tudi izvedba te akcije je bila načrtovana v letu 2007 in je bila izvedena le delno, in sicer na področju ročnega premeščanja bremen. Tako se bo akcija nadaljevala še v letu 2008, ko bo tudi v celoti zaključena. Vsekakor bo posebna pozornost namenjena položajem telesa in prisilnim držam zaposlenih med izvajanjem delovnih operacij, ki se izvajajo stalno v daljših časovnih obdobjih. To bo nadzorovano predvsem v dejavnostih in pri delodajalcih, ki se ukvarjajo z računalništvom.

D. DRUGE AKCIJE

V okviru dela Komisije za odkrivanje in preprečevanje dela in zaposlovanja na črno bo Inšpektorat RS za delo sodeloval v skupnih akcijah poostrenega nadzora. Aktivnosti in subjekti nadzora bodo na osnovi dogovora članov komisije, določeni sproti.

Ravno tako se bodo tudi v letu 2008 izvajale različne skupne akcije z drugimi inšpekcijskimi organi, ki niso vključene v projekt odkrivanja in preprečevanja dela in zaposlovanja na črno, pa obstaja interes za izvedbo istočasnega skupnega nadzora.

IV. USMERITVE ZA DELO INŠPEKTORJEV ZA SOCIALNE ZADEVE

V skladu z Zakonom o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 36/04 – UPB-2, 23/2007-popr. In 41/2007-popr.) izvaja socialna inšpekcija nadzor nad delom javnih socialno varstvenih zavodov, koncesionarjev in drugih pravnih ali fizičnih oseb, ki izvajajo socialno varstvene storitve na podlagi dovoljenja za delo.

Socialna inšpekcija izvaja tudi nadzor nad delom drugih izvajalcev, ki izvajajo dopolnilne, razvojne in preventivne programe na področju socialnega varstva ter varstva otrok in družine po posebni pogodbi o sofinanciranju, za njihov nadzor pa se smiselno uporabljajo določila o izrednem inšpekcijskem nadzoru.

Po zakonu se bodo **izredni** inšpekcijski nadzori izvajali na zahtevo ali pobudo upravičenih predlagateljev ter po oceni direktorja socialne inšpekcije.

Redni inšpekcijski nadzor mora biti pri vsakem izvajalcu socialno varstvene dejavnosti opravljen najmanj enkrat v obdobju treh let (2.odst. 105. člena zakona). V letu 2007 se zaključuje prvo triletno obdobje, v katerem bodo v rednih inšpekcijskih nadzorih preverjeni vsi izvajalci.

V letu 2008 bodo zato redni inšpekcijski nadzori opravljeni pri vseh tistih izvajalcih, pri katerih v zadnjih dveh letih nismo izvedli rednega nadzora.

Pri izvedbi rednih inšpekcijskih nadzorov bodo v skladu z določili 1. odstavka 10. člena Pravilnika o izvajanju inšpekcijskega nadzora na področju socialnega varstva (Uradni list RS, št. 74/04) v letnem programu rednih nadzorov za leto 2008, poleg izvajalcev pri katerih bo izveden nadzor, določena tudi strokovna področja, ki se bodo pri teh izvajalcih še posebej podrobno proučila. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, bo v skladu z 2. odstavkom 10. člena pravilnika, zaproseno, da poda morebitne predloge k pripravi letnega programa rednih nadzorov.

Pri pripravi programa bodo za posamezne izvajalce upoštevane spodaj opredeljene usmeritve.

1. Na **centrih za socialno delo** bo še posebej preverjeno:

a. izvajanje nalog s področja rejništva

Naloge centrov za socialno delo s področja rejništva so opredeljene zlasti v Zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (Uradni list RS, št. 69/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter Zakonu o izvajanju rejniške dejavnosti (Uradni list RS, št. 110/02). Inšpektorji bodo preverjanju izvajanja teh nalog še posebej pozorno proučili postopke namestitve otroka v rejniško družino (odločitev, opredelitev razlogov za namestitve), delovanje individualne projektne skupine za rejenca, usmerjena ravnanja za odpravo vzrokov zaradi katerih je bil otrok oddan v rejništvo ter ravnanja, ki so povezana s prenehanjem rejništva.

b. izvajanje nalog na področju obravnave ogroženih otrok

V skladu s pooblastili iz Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih je center za socialno delo dolžan storiti potrebne ukrepe, ki jih zahtevata vzgoja in varstvo otroka ali varstvo njegovih premoženjskih ter drugih pravic in koristi. Inšpektorji bodo preverjali zlasti ustreznost odziva centrov za socialno delo na informacije, ki kažejo na morebitno ogroženost otrok. Pri tem bodo pozorni predvsem na odzivni čas centra, ravnanja centrov usmerjena v oceno zmožnosti otrokovega (praviloma družinskega) sistema, da sodeluje v socialno varstvenih storitvah namenjenih spremembi ogrožujočega (praviloma družinskega) sistema, in pravilnosti in ustreznosti začetka in vodenja upravnega postopka po uradni dolžnosti, v kolikor bodo informacije o ogroženosti otroka, oz ocena ogrožujočega sistema, kazale na potrebo po odločanje v upravnem postopku.

c. izvajanje nalog svetovalnega razgovora ob razvezi zakonske zveze ter nalog pri nudenju pomoči pri sklenitvi sporazuma glede varstva in vzgoje otrok, preživljanju otrok in stikov z otrokom

V skladu s pooblastili iz Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih ter Zakona o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 36/2004-UPB-2) nudi center pomoč pri dogovarjanju o urejanju življenja ob razpadu zakonske oz. izvenzakonske skupnosti ter nudi pomoč pri sporazumevanju o varstvu in vzgoji otrok, preživljanju otrok in stikov z otrokom. Inšpektorji bodo preverjali zlasti način vključevanja otrok v postopke (ustrezen način pridobivanja in upoštevanja njihovih izjav) ter izdelavo poročil in mnenj za sodišče.

d. izvajanje nalog ob izreku vzgojnega ukrepa za mladoletnike

Naloge centrov za socialno delo so v primerih izreka vzgojnih ukrepov mladoletnikov po Kazenskem zakoniku (Uradni list RS, št. 95/2004-UPB) so določene v Zakonu o izvrševanju kazenskih sankcij (Uradni list RS, št. 110/2006-UPB). Inšpektorji bodo preverjali zlasti izvajanje nalog, ki so povezane s pripravo mladoletnika in družine na vzgojni ukrep, načrtovanje, spremljanje in evalviranje izvrševanja vzgojnega ukrepa ter načrtovanje ter izvedba zaključka vzgojnega ukrepa.

2. Pri **domovih za starejše ter koncesionarjih** za izvajanje socialno varstvene storitve **Institucionalnega varstva starejših** bodo inšpektorji še posebej preverjali:

- dostop upravičencev in uporabnikov do informacij in pravil za določanje cen storitve, za razvrščanje v kategorije oskrbe, za premestitve, za posebne vrste prehrane in za plačila dodatkov,
- medstrokovna timska obravnava uporabnikov storitve,
- notranji sistemi obravnavanja pripomb, ugovorov in pritožb uporabnikov storitve,
- izvajanje naloge priprava okolja, družin in posameznikov na starost in dostopnost strokovnih delavcev za uporabnike storitve in njihove svojce,
- možnosti za uresničevanje načel in pravic stanovalcev do individualizirane obravnave, do socialnih stikov in zasebnosti,
- oddelki povečanega nadzorstva.

3. Pri posebnih socialno varstvenih zavodih ter koncesionarjih za izvajanje socialno varstvene storitve Institucionalnega varstva odraslih duševno in telesno prizadetih oseb bodo inšpektorji še posebej preverjali:

- postopke in strokovna ravnanja izvajalca pri sprejemu, premestitvi ali odpustu stanovalcev,
- prilagoditev programa izvajanja storitve posameznim skupinam stanovalcev in potrebam posameznika,
- pogoje in način zagotavljanja multidisciplinarnega pristopa in celovitosti obravnave pri nujenju storitve,
- uporaba predpisanih metod dela in strokovnih načel, s katerimi izvajalec spodbuja aktivnost in avtonomijo stanovalcev ter skrbi za zagotavljanje dostojanstva posameznika in
- zagotavljanje supervizije za strokovne delavce, ki izvajajo storitve.

4. Pri varstveno-delovnih centrih, koncesionarjih in izvajalcih z dovoljenjem za delo za izvajanje socialno varstvene storitve Vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji za duševno in telesno prizadete odrasle osebe bodo inšpektorji še posebej proučili:

- postopke in strokovna ravnanja izvajalca pri sprejemu, premestitvi ali odpustu uporabnikov,
- uporabo predpisanih metod dela in strokovnih načel, s katerimi izvajalec spodbuja aktivnost in avtonomijo uporabnikov ter skrbi za zagotavljanje načela individualizacije in možnosti izbire (tudi individualizirani načrt izvajanja storitve),
- pogoje in način zagotavljanja multidisciplinarnega pristopa in celovitosti obravnave pri nujenju storitve,
- zagotavljanje varstva in zdravja pri delu uporabnikov storitve in
- zagotavljanje supervizije za strokovne delavce, ki izvajajo storitve.

Pri izvajanju socialno varstvene storitve vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji za duševno in telesno prizadete odrasle osebe bodo še posebej proučena ista področja kot pri varstveno delovnih centrih.

5. Pri socialno varstvenih zavodih za usposabljanje se bo pri izvajanju socialno varstvene storitve Institucionalnega varstva otrok in mladostnikov z zmerno, težjo ali težko motnjo v duševnem razvoju še posebej proučilo:

- postopke in strokovna ravnanja izvajalca pri zagotavljanju pravic upravičencev, zlasti pravice do zasebnosti, dostojanstva, privolitve, pravice spregovoriti in biti slišan ter pravice do varstva osebnih podatkov,
- pogoje in način zagotavljanja multidisciplinarnega pristopa in celovitosti obravnave pri nujenju storitve,
- postopke in programe priprave in podpore za življenje po zaključku usposabljanja in
- zagotavljanje supervizije za strokovne delavce, ki izvajajo storitve.

6. Pri izvajalcih socialno varstvene storitve Pomoč družini na domu – socialna oskrba (javni zavodi (centri za socialno delo, domovi za starejše) in izvajalci z dovoljenjem za delo) bodo inšpektorji posebej proučili:

- pravne podlage izvajanja storitve in izračun višine prispevkov uporabnikov storitve,
- izvajanje storitve v okviru predpisanega standarda in normativa storitve,
- postopek ugotavljanja upravičenosti do storitve in pogojev za izvajanje storitve,
- vodenje predpisane dokumentacije in evidenc o opravljanju storitve,
- pogodbe, dogovori in poročila o superviziji neposrednih izvajalcev storitve.

7. Pri izvajalcih socialno varstvene storitve **socialni servis** (domovi za starejše in izvajalci z dovoljenjem za delo) bodo inšpektorji posebej proučili:

- pravne podlage za izvajanje storitve,
- cenik storitve in izračun cene za leto 2008,
- evidence opravljanja storitve za posamezne uporabnike,
- dogovor oziroma pogodba o izvajanju storitve.

V. INFORMATIKA

Z vodenjem dveh obsežnih računalniških aplikacij, v kateri se vnašajo podatki o delu vsakega pooblaščenega delavca inšpektorata, o nadzorih, ukrepih, ugotovljenih kršitvah in podobno, bomo nadaljevali. Posebna evidenca je vzpostavljena tudi za vodenje podatkov v prekrškovnem postopku. V sodelovanju z ostalimi državnimi organi (Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstvo za javno upravo, ...) in po posebnih programih bomo pripravljali finančne in druge proračunske dokumente, programe nabav in investicij, načrte informatizacije z javnimi naročili in druge dokumente. V okviru danih možnosti bomo posodabljali strojno in programsko opremo, čeprav za sprotno in ažurno obdelavo podatkov in normalno zamenjavo strojne opreme in posodabljanje programske opreme razpoložljiva proračunska sredstva inšpektorata ne zadoščajo. Inšpektorat RS za delo bo v letu 2008 začel tudi postopek za posodobitev oz. nadgradnjo obstoječe aplikacije za spremljanje pregledov, kršitev in ukrepov, ki jih opravljajo inšpektorji.

VI. IZOBRAŽEVANJE, STROKOVNO IZPOPOLNJEVANJE IN DODATNO USPOSABLJANJE USLUŽBENCEV INŠPEKTORATA RS ZA DELO

Glede na zahtevo Zakona o inšpekciji dela in Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 56/2002, 26/2007), da ima inšpektor pravico in dolžnost izpopolnjevati svoje strokovno znanje in se usposabljati za opravljanje svojih nalog, bomo na Inšpektoratu RS za delo organizirali taka izpopolnjevanja oziroma usposabljanja predvsem na tistih področjih inšpekcijskega nadzora, ki so v zadnjem času doživela največ sprememb. Organizirane bodo različne delavnice v zvezi s pooblastili inšpektorjev za delo, organizirana bodo interna usposabljanja v zvezi z zagotavljanjem enotne politike nadzora organa.

Usposabljanja se bodo izvajala preko vsega leta, moderatorji bodo pretežno uslužbenci inšpektorata, po potrebi pa tudi zunanji strokovnjaki ustreznih področij. V okviru možnosti bodo uslužbenci Inšpektorata deležni tudi usposabljanja v smeri poglobljanja že obstoječih znanj in njihovega dopolnjevanja z novimi spoznanji stroke. Z letnim načrtom izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja uslužbencev Inšpektorata RS za delo se bo določilo podrobnejše vsebine, vrste in nameni.

VII. CILJI IN PRIPOROČILA ZA NADALJNJE DELO

Inšpektorat RS za delo si s svojo represivno in preventivno vlogo prizadeva, da bi se sprejeta zakonodaja spoštovala v čim večji meri. V nadaljevanju še posebej izpostavljamo posamezne aktivnosti na področju dela v letu 2008:

- Inšpektorat RS za delo si bo prizadeval v čim večji meri zagotoviti uveljavitev namenov in ciljev predpisanega internega dokumenta oz. izjave o varnosti z oceno tveganj.

Na srečanju SLIC-a konec meseca oktobra 2007 v Lisboni je bila vodilna tema »uveljavitev ocenjevanja tveganj pri delodajalcih«. Tako pri nas kot tudi v drugih državah EU delodajalci, predvsem manjši delodajalci, še vedno ne dojemajo pomena tega procesa za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu. Tej problematiki bo zato v državah članicah tudi v letu 2008 posvečena posebna pozornost. Kot že poudarjeno, bomo izvedli usmerjeni inšpekcijski nadzor ter izvedli še nekatere druge aktivnosti.

- Inšpektorat RS za delo si bo prizadeval ugotoviti realno stanje glede poklicnih bolezni ter okrepiti aktivnosti glede ugotavljanja in preprečevanja poklicnih bolezni.

Glede poklicnih bolezni že vrsto zadnjih let opazujemo, da je obravnava teh bolezni na državni ravni zelo pomanjkljiva. V posledici se to kaže v tem, da je na ravni države registriranih vsega nekaj deset primerov poklicnih bolezni letno, od tega pa se prijavi na Inšpektorat RS za delo samo eno ali dve. Na to problematiko smo obširno opozorili že v poročilu o delu za leto 2006, vendar do sedaj ni zaznani opaznejših sprememb. V letu 2008 bomo posvetili tej problematiki več pozornosti. Navezali bomo ustrezne stike s pristojnimi državnimi in drugimi

institucijami ter tudi stroko medicine dela, na podlagi pridobljenih informacij pa potem poostri nadzor na problematičnih področjih oz. pri problematičnih delodajalcih. V ta namen bomo intenzivirali sodelovanje z Inštitutom za varovanje zdravja in Kliničnim inštitutom za medicino dela, prometa in športa.

- Potrebno bo zagotoviti čim uspešnejše izvajanje zakonodaje na področju kemijske varnosti, kar pomeni sodelovanje pri realizaciji nacionalnega programa kemijske varnosti ter sodelovanje v projektu REACH – registracija, evalvacija, avtorizacija in omejevanju kemikalij.

Ker se področje kemijske varnosti v veliki meri nanaša prav na področje dela in to tako v smislu proizvodnje nevarnih in škodljivih snovi kot tudi njihove uporabe, skladiščenja in transporta, je zato vloga Inšpekcije za delo glede te problematike zelo pomembna. S to problematiko je v državah članicah in tudi pri nas povezanih tudi še nekaj drugih subjektov oz. institucij, vendar pa vloge vseh teh institucij pri obravnavi te problematike še niso ustrezno dorečene. Zato bo ena od aktivnosti delovnih skupin SLIC-a in tudi našega inšpektorata, da se čim natančneje opredeli vloga inšpekcije za delo na tem dokaj problematičnem in zahtevnem področju ter da se v največji možni meri izvajajo sledeče aktivnosti kot so: usposabljanje inšpektorjev, zagotavljanje osebne varovalne opreme, vodenje evidenc (rakotvorne snovi, azbest), sodelovanje v odboru za kemijsko varnost, sodelovanje v delovnih skupinah SLIC-a, zagotavljanje ustreznih informacij glede projekta REACH, priprava postopkov in smernic.

- Obravnava nezgod pri delu

Med svoje aktivnosti smo vključili tudi **natančno opredelitev postopkov obravnav nezgod pri delu**, predvsem je potrebno **doseči usklajenost s pričakovani tožilstva** (kazenski vidik) ter pričakovani in **zahtevami zavarovalnic, odvetnikov, prizadetih, sorodnikov, idr.** (odškodninski vidik) ter opredeliti stališče do sredstev javnega obveščanja.

- Cilja glede **zmanjšanja števila nezgod** pri delu ne postavljamo številčno ali v odstotkih ampak z besedo »čim večje«, saj je večina aktivnosti inšpekcije nadzora varnosti in zdravja pri delu namenjena prav temu cilju.

- Inšpektorat RS za delo bo še naprej ohranil sodelovanje z drugimi resornimi organi na področju zaposlovanja in dela tujcev, ki je namenjeno preprečevanju zlorab v zvezi s pridobivanjem delovnih dovoljenj, kar je še posebej pomembno po vstopu Republike Slovenije schengensko območje.

Iz programa je razvidno, da bodo imeli inšpektorji za delo in inšpektorji za socialne zadeve v letu 2008 poleg opravljanja rednega inšpekcijskega nadzorstva ter izvajanja pooblastil v prekrškovnem postopku tudi številne druge strokovne naloge. Obseg opravljenega dela na posameznega inšpektorja oziroma uslužbenca želimo v prihodnjem letu obdržati, večji del pozornosti pa nameniti tudi **kakovosti opravljenega dela**. Zavedamo se namreč, da politika kakovosti predstavlja pomemben element poslovanja, ki jo je potrebno zaslediti tako v temeljnih usmeritvah, kot tudi v ciljih in vrednotah, ki veljajo v posamezni organizaciji. V prihodnjem letu bomo kakovost spremljali tudi preko uvedenih posameznih kazalnikov za merjenje uspešnosti, učinkovitosti in kakovosti dela.